

Amerykańskie Centrum Kontroli i Zapobiegania Chorób (CDC)

US Centers for Disease Control and Prevention (CDC)

<http://www.cdc.gov>

tł. Łukasz

Wolski

Ważne Kamienie Milowe

To, w jaki sposób dziecko bawi się, uczy, mówi oraz zachowuje się, mówi nam wiele na temat jego rozwoju.

Kamienie milowe w rozwoju to rzeczy, które większość dzieci może zrobić w określonym wieku.

Dziecko w wieku dwóch miesięcy

Większość dzieci w tym wieku potrafi:

- Uśmiechać się do ludzi
- Samodzielnie się uspokajać (poprzez wkładanie dłoni do ust, ssanie ich)
- Próbuje patrzeć na rodziców

Dziecko w wieku dwóch miesięcy

Język/komunikacja:

- Wydaje dźwięki – gruchanie, mamrotanie
- Odwraca głowę w stronę dźwięków

Dziecko w wieku dwóch miesięcy

Poznawanie (uczenie się, myślenie, rozwiązywanie problemów):

- Zwraca uwagę na twarze innych
- Zaczyna podążać wzrokiem za otoczeniem i rozpoznaje ludzi z odległości
- Zaczyna okazywać znużenie (płacz, grymaszenie), gdy zajęcia stają monotonne

Dziecko w wieku dwóch miesięcy

Ruch/rozwój fizyczny:

- Potrafi utrzymywać głowę do góry oraz zaczyna przesuwając się, gdy leży na brzuchu
- Zaczyna robić delikatne ruchy rękoma i nogami

Dziecko w wieku dwóch miesięcy

Symptomy, które mogą wskazywać na pojawiające się nieprawidłowości rozwojowe:

- Dziecko nie odpowiada na głośne dźwięki
- Nie obserwuje poruszających się przedmiotów
- Nie uśmiecha się do ludzi
- Nie wkłada dłoni do ust
- Nie podnosi głowy ku górze, gdy leży na brzuchu

Dziecko w wieku czterech miesięcy

Większość dzieci w tym wieku potrafi w zakresie zachowań społecznych i emocjonalnych:

- Spontanicznie uśmiecha się, specjalnie do ludzi
- Lubi bawić się z innym ludźmi i zaczyna płakać, gdy zabawa się kończy
- Powtarza niektóre zaobserwowane ruchy czy wyrazy twarzy (uśmiechanie się, czy rzucanie)

Dziecko w wieku czterech miesięcy

Język/komunikacja:

- Zaczyna gaworzyć
- Gaworzy używając emocji, naśladuje dźwięki, które usłyszało
- Płacze na różne sposoby wyrażając głód, ból, zmęczenie

Dziecko w wieku czterech miesięcy

Poznawanie (uczenie się, myślenie, rozwiązywanie problemów):

- Można poznać, gdy jest szczęśliwe lub smutne
- Odpowiada na okazywane uczucie
- Sięga po zabawki jedną ręką
- Używa jednocześnie rąk i oczu, np. widząc zabawkę, sięga po nią
- Podąża oczami za przedmiotami, które poruszają się przed nim z lewej do prawej i na odwrót
- Przygląda się dokładnie twarzom
- Rozpoznaje znajome osoby i przedmioty z odległości

Dziecko w wieku czterech miesięcy

Ruch/rozwój fizyczny:

- Trzyma stabilnie głowę, bez podparcia
- Przykuca, gdy stopy są na twardej powierzchni
- Jest w stanie przeturlać się z brzucha na plecy
- Potrafi trzymać zabawkę, potrząsać nią, również wymachiwać zabawkami wahadłowymi
- Wkłada dłonie do ust
- Leżąc na brzuchu odpycha się łokciami

Dziecko w wieku czterech miesięcy

Symptomy, które mogą wskazywać na pojawiające się nieprawidłowości rozwojowe:

- Nie obserwuje poruszających się przedmiotów
- Nie uśmiecha się do ludzi
- Nie potrafi utrzymać stabilnie głowy
- Nie gaworzy lub nie wydaje żadnych dźwięków
- Nie wkłada dłoni do ust
- Nie przykuca, gdy stopy są na twardej powierzchni
- Ma problemy z poruszaniem jednym lub oboma oczami w którymś kierunku

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Dziecko w wieku sześciu miesięcy

Większość dzieci w tym wieku potrafi w zakresie społecznym i emocjonalnym:

- Zna twarze bliskich oraz zaczyna rozumieć, że ktoś jest obcą osobą
- Lubi bawić się z innymi, szczególnie rodzicami
- Odpowiada na emocje innych ludzi, często jest w dobrym nastroju
- Lubi patrzeć na siebie w lustrze

Dziecko w wieku sześciu miesięcy

Język/komunikacja:

- Odpowiada na inne dźwięki swoimi
- Rozciąga samogłoski, gdy gaworzy (“ah,”; “eh,”; “oh”), lubi wydawać odgłosy na zmianę z rodzicami
- Reaguje na wypowiedzianie swojego imienia
- Wydaje odgłosy, aby wyrazić radość oraz niezadowolenie
- Zaczyna wymawiać spółgłoski (wypowiada spółgłoski rozpoczynające się od “m”; “b”)

Dziecko w wieku sześciu miesięcy

Poznawanie (uczenie się, myślenie, rozwiązywanie problemów):

- Przygląda się przedmiotom w swoim otoczeniu
- Wkłada dłonie do ust
- Przejawia ciekawość wobec przedmiotów oraz próbuje dostać się do rzeczy poza jego zasięgiem
- Zaczyna przekładać rzeczy z jednej dłoni do drugiej

Dziecko w wieku sześciu miesięcy

Ruch/rozwój fizyczny:

- Obraca się w obie strony (z brzucha na plecy i odwrotnie)
- Zaczyna siedzieć z pomocą innych
- Podczas stania, stara utrzymać równowagę i balansuje
- Buja ciałem w przód i w tył, czasami czołganie się do przodu poprzedza czołganiem do tyłu

Dziecko w wieku sześciu miesięcy

Symptomy wskazujące na nieprawidłowości rozwojowe:

- Nie próbuje dotykać rzeczy, które są w jego zasięgu
- Nie okazuje przywiązania do opiekunów
- Nie odpowiada na dźwięki wokół siebie
- Ma trudności z wkładaniem rzeczy do ust
- Nie wymawia samogłosek (“ah”; “eh”; “oh”)
- Nie turla się w żadną stronę
- Nie płacze, ani nie piszczy
- Wydaje się napięte, ze spiętymi mięśniami
- Wydaje się bardzo bierne, jak szmaciana lalka

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Dziecko w wieku dziewięciu miesięcy

Większość dzieci w tym wieku potrafi w zakresie społecznym i emocjonalnym:

- Może bać się obcych osób
- Może Ignąć do znanych dorosłych osób
- Ma swoje ulubione zabawki

Dziecko w wieku dziewięciu miesięcy

Język/komunikacja:

- Rozumie słowo „nie”
- Umie wymawiać wiele nowych dźwięków, no. „mamamama” i „bababababa”
- Kopiuje dźwięki i gesty od innych
- Używa palców do wskazywania przedmiotów

Dziecko w wieku dziewięciu miesięcy

Poznawanie (uczenie się, myślenie, rozwiązywanie problemów):

- Podąża wzrokiem za upuszczonymi, rzucanymi przedmiotami
- Szuka przedmiotów, które widziało, że zostały ukryte przed nim
- Bawi się „w a kuku”
- Wkłada przedmioty do ust
- Umie przekładać delikatnie przedmioty z jednej ręki do drugiej
- Podnosi drobne rzeczy, np. płatki śniadaniowe, używając kciuków i palca wskazującego

Dziecko w wieku dziewięciu miesięcy

Ruch/rozwój fizyczny:

- Stoi, przytrzymując się
- Samodzielnie przyjmuje pozycję siedzącą
- Siedzi bez podparcia
- Podpiera się, próbując wstawać
- Raczkuje

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Dziecko w wieku dziewięciu miesięcy

Symptomy wskazujące na nieprawidłowości rozwojowe:

- Nie utrzymuje równowagi trzymając się stałych przedmiotów
- Nie siedzi przy pomocy innych
- Nie gaworzy (“mama”, “baba”, “dada”)
- Nie bawi się w zabawy wymagające przesuwania się w przód i w tył
- Nie reaguje na własne imię
- Nie zdaje się rozpoznawać znajomych jemu osób
- Nie patrzy we wskazywanym kierunku
- Nie przekłada przedmiotów z jednej ręki do drugiej

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Dziecko w wieku dwunastu miesięcy

Większość dzieci w tym wieku potrafi w zakresie społecznym i emocjonalnym:

- Jest nieśmiałe i nerwowe przy obcych osobach
- Płacze, gdy tata lub mama wychodzą
- Ma swoje ulubione przedmioty i ludzi
- Okazuje strach w niektórych sytuacjach
- Podaje książkę, gdy chce posłuchać historyjki
- Powtarza dźwięki i zachowania, gdy chce zwrócić na siebie uwagę
- Podnosi ręce lub nóżki, aby pomóc w przebieraniu
- Bawi się w takie zabawy jak: „a kuku” czy w klaskanie

Dziecko w wieku dwunastu miesięcy

Język/komunikacja:

- Odpowiada na proste komendy
- Używa prostych gestów, takich jak potrząsanie głową na „nie”, machanie ręką „pa-pa”
- Wydaje dźwięki z modulacją głosu (o brzmieniu przypominającym mowę)
- Mówi „mama” i „dada” i okrzyki „uh-oh!”
- Próbuje powtarzać słowa

Dziecko w wieku dwunastu miesięcy

Poznawanie (uczenie się, myślenie, rozwiązywanie problemów):

- Odkrywa przedmioty na różne sposoby: potrząsanie, uderzanie, rzucanie
- Z łatwością znajduje ukryte przedmioty
- Patrzy na właściwe przedmioty i obrazy, gdy się je nazywa
- Naśladuje gesty
- Zaczyna używać różne rzeczy zgodnie z przeznaczeniem, np. pije z kubka, czesze włosy
- Uderza o siebie dwa przedmioty
- Wkłada i wyjmuje przedmioty z pojemnika
- Samodzielnie wyjmuje przedmioty
- Popycha/wskazuje palcem wskazującym
- Wykonuje proste polecenia, np. „podnieś zabawkę”

Dziecko w wieku dwunastu miesięcy

Ruch/rozwój fizyczny:

- Samodzielnie siada
- Samodzielnie wstaje, porusza się trzymając się mebli
- Wykonuje kilak kroków bez trzymania się
- Potrafi stać samemu

Dziecko w wieku dwunastu miesięcy

Symptomy wskazujące na nieprawidłowości rozwojowe:

- Nie raczkuje
- Nie stoi nawet z pomocą innych
- Nie szuka chowanych przez innych rzeczy
- Nie mówi pojedynczych słów, jak „mama” i „dada”
- Nie uczy się gestów jak machanie czy potrząsanie głową
- Nie wskazuje przedmiotów
- Zapomina umiejętności, które wcześniej posiadał

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Dziecko w wieku osiemnastu miesięcy

Większość dzieci w tym wieku potrafi w zakresie społecznym i emocjonalnym:

- Lubi wręczać innym przedmioty do zabawy
- Może mieć napady złości
- Może obawiać się obcych
- Okazuje przywiązanie do znanych mu osób
- Odgrywa proste role, np. karmienie lalek
- Może Ignąć, przytulać się do opiekunów w nowych sytuacjach
- Wskazuje innym ciekawe dla niego rzeczy
- Odkrywa samodzielnie nowe rzeczy, ale tylko w pobliżu rodziców

Dziecko w wieku osiemnastu miesięcy

Język/komunikacja:

- Wymawia kilka pojedynczych słów
- Mówi i potrząsa głową chcąc przekazać „nie”
- Wskazuje rzeczy, które chce

Dziecko w wieku osiemnastu miesięcy

Poznawanie (uczenie się, myślenie, rozwiązywanie problemów):

- Wie, do czego służą proste rzeczy, takie jak: telefon, szczotka, łyżka
- Wskazuje różne przedmioty, aby zwrócić na nie uwagę
- Okazuje zainteresowanie lalkami i pluszowymi zwierzątkami, udaje że je karmi
- Wskazuje na swoje części ciała
- Rysuje (gryzmoli) na sobie
- Wykonuje jednoczynnościowe polecenia bez używania gestów, np. siada, gdy mówi się do niego „usiądź”

Dziecko w wieku osiemnastu miesięcy

Ruch/rozwój fizyczny:

- Chodzi samodzielnie
- Wchodzi po stopniach i biega
- Podnosi zabawki podczas chodzenia
- Pomaga przy rozbieraniu się
- Pije z kubka
- Używa łyżeczki do jedzenia

Dziecko w wieku osiemnastu miesięcy

Symptomy wskazujące na nieprawidłowości rozwojowe:

- Nie wskazuje przedmiotów innym
- Nie chodzi
- Nie poznaje znanych jemu przedmiotów
- Nie naśladuje innych
- Nie przyswaja sobie nowych słów
- Nie używa powyżej 6 słów
- Nie reaguje, gdy opiekun odchodzi lub wraca
- Zapomina umiejętności, które wcześniej posiadało

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Dziecko w wieku 2 lat

Większość dzieci w tym wieku potrafi w zakresie społecznym i emocjonalnym:

- Naśladuje innych, szczególnie dorosłych i starsze dzieci
- Jest podekscytowane, gdy przebywa z innymi dziećmi
- Przejawia coraz więcej samodzielności
- Przejawia przekorne zachowanie (wykonuje rzeczy, których mu zabroniono)
- Bawiąc się z innymi dziećmi działa samodzielnie, ale również próbuje włączyć do zabawy inne dzieci, np. w zabawie w gonienie się

Dziecko w wieku 2 lat

Język/komunikacja:

- Wskazuje przedmioty i obrazki, gdy się je nazwie
- Zna imiona bliskich z rodziny i części ciała
- Mówi zdania złożone z 2 do 4 słów
- Powtarza w rozmowie zasłyszane słowa
- Wskazuje rzeczy w książce

Dziecko w wieku 2 lat

Poznawanie (uczenie się, myślenie, rozwiązywanie problemów):

- Znajduje przedmioty, nawet te pochowane pod dwoma, trzema warstwami
- Zaczyna segregować przedmioty po kształtach i kolorach
- Składa wyrazy i rymować na podstawie swoich książek
- Gra w proste „udawane” gry
- Buduje wieże z czterech i więcej klocków
- Może używać jednej z dłoni częściej niż drugą
- Wykonuje dwuczłonowe polecenia, takie jak: „Podnieś swoje buty i włóż do szafki”
- Nazywa przeczy w książce z obrazkami, np. kota, psa czy ptaka

Dziecko w wieku 2 lat

Ruch/rozwój fizyczny:

- Staje na palcach
- Kopie piłkę
- Zaczyna biegać
- Wspina się i schodzi z mebli z pomocą innych
- Schodzi i wchodzi na schody trzymając się
- Rzuca piłkę oburącz
- Rysuje i kopiuje proste linie i kółka

Dziecko w wieku 2 lat

Symptomy wskazujące na nieprawidłowości rozwojowe:

- Nie używa dwuwyrzowych wyrażenia (np. „pić mleko”)
- Nie wie, do czego służą przedmioty codziennego użytku, np. szczotka, telefon, widelec, łyżeczka
- Nie naśladuje zachowań i słów
- Nie chodzi pewnie
- Zapomina umiejętności, które wcześniej posiadało

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Dziecko w wieku 3 lat

Większość dzieci w tym wieku potrafi w zakresie społecznym i emocjonalnym:

- Naśladuje dorosłych i przyjaciół
- Z własnej inicjatywy okazuje przywiązanie do przyjaciół
- Bierze udział w zabawach
- Przejmuje się płaczącym przyjacielem
- Rozumie znaczenie „mój”; „jej”; „jego”
- Okazuje szeroki wachlarz emocji
- Z łatwością znosi oddzielenie od rodziców
- Niepokoi się, gdy zachodzą większe zmiany w rutynowych czynnościach
- Ubiera i rozbiera się samodzielnie

Dziecko w wieku 3 lat

Język/komunikacja:

- Wykonuje dwu- trzyczynnościowe polecenia
- Potrafi nazwać większość znanych mu rzeczy
- Zna takie słowa jak: „w”; „na”; „pod” itd...
- Zna swoje imię, wiek, płeć
- Potrafi nazwać znajomych
- Wymawia takie słowa jak: „ja”; „my”; „ty” oraz niektóre wyrazy w liczbie mnogiej (auta, psy, koty)
- W większości przypadków mówi wystarczająco zrozumiale, żeby być zrozumianym przez obcych
- Prowadzi rozmowę używając dwóch, trzech zdań

Dziecko w wieku 3 lat

Poznawanie (uczenie się, myślenie, rozwiązywanie problemów):

- Potrafi bawić się zabawkami posiadającymi guziki, dźwigienki czy ruchome części
- Gra w wymyślane gry z lalkami, zwierzątkami i ludźmi
- Układa trzy, cztero-elementowe puzzle
- Rozumie, co oznacza „dwa”
- Odrysowuje kółka używając ołówka lub kredki
- Przewraca pojedyncze strony w książce
- Buduje wieże z klocków z 6 lub więcej elementów
- Otwiera/zamyka pokrywki pudełek, otwiera drzwi przy użyciu klamki

Dziecko w wieku 3 lat

Ruch/rozwój fizyczny:

- Wspinanie się na różne przedmioty przy pomocy rąk i nóg bez trudu
- Biega z łatwością
- Jeździ na trzykołównicy
- Schodzi/wchodzi po schodach (po jednym schodku na raz)

Dziecko w wieku 3 lat

Symptomy wskazujące na nieprawidłowości rozwojowe:

- Często upada i ma problemy z chodzeniem po schodach
- Ślini się lub ma bardzo niewyraźną wymowę
- Nie umie bawić się prostymi zabawkami (deseczki, proste puzzle, obracające się elementy)
- Nie mówi zdaniami
- Nie rozumie prostych instrukcji
- Nie bawi się w „udawanie”
- Nie chce bawić się z innymi dziećmi i zabawkami
- Nie nawiązuje kontaktu wzrokowego
- Zapomina umiejętności, które wcześniej posiadał

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Dziecko w wieku 4 lat

Większość dzieci w tym wieku potrafi w zakresie społecznym i emocjonalnym:

- Cieszy je robienie nowych rzeczy
- Bawi się w „Tata-mama”
- Ma coraz więcej pomysłów na grę w udawanie
- Chętniej bawi się z innymi dziećmi niż samemu
- Współpracuje z innymi dziećmi
- Często nie mówi, co jest prawdziwe, a co jest zmyślane
- Mówi, co lubi i co je interesuje

Dziecko w wieku 4 lat

Język/komunikacja:

- Zna podstawowe zasady gramatyczne, np. umie poprawnie używać rodzaju męskiego i żeńskiego
- Śpiewa piosenki z pamięci, recytuje wierszyki typu: „Wlazł kotek na płotek” itp...
- Opowiada historyjki
- Potrafi powiedzieć swoje imię i nazwisko

Dziecko w wieku 4 lat

Poznawanie (uczenie się, myślenie, rozwiązywanie problemów):

- Wymienia niektóre kolory i liczby
- Rozumie ideę liczenia
- Zaczyna rozumieć znaczenie czasu
- Zapamiętuje części opowiadanych historii
- Rozumie znaczenie słów „trochę” czy „inny”
- Rysuje obrazki ludzi z dwoma lub czterem częściami ciała
- Używa nożyczek
- Próbuje kopiować niektóre duże litery
- Potrafi nazwać cztery kolory
- Gra w gry planszowe
- Mówi, co następnego zdarzy się w książce

Dziecko w wieku 4 lat

Ruch/rozwój fizyczny:

- Skacze i stoi na jednej nodze przez dłużej niż dwie sekundy
- Łapie odbijaną piłkę w większości przy
- Nalewa sobie napoje,
dzieli jedzenie na talerzu
pod nadzorem rodziców,
miesza gotowe jedzenie w misce

Dziecko w wieku 4 lat

Symptomy wskazujące na nieprawidłowości rozwojowe:

- Nie potrafi skakać w jednym miejscu
- Ma problemy z rysowaniem
- Nie wykazuje zainteresowania grami wieloosobowymi lub w udawanie
- Ignoruje inne dzieci lub dorosłych spoza kręgu rodzinnego
- Niechętnie się ubiera, śpi i używa toalety
- Nie potrafi opowiedzieć swojej ulubionej historii
- Nie wykonuje trzyczynnościowych poleceń
- Nie rozumie słów „trochę” czy „inny”
- Nie używa poprawnie słów „ja” czy „ty”
- Mówi niewyraźnie
- Zapomina raz przyswojone umiejętności

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Dziecko w wieku 5 lat

Większość dzieci w tym wieku potrafi w zakresie społecznym i emocjonalnym:

- Chętnie zabawia swoich przyjaciół
- Chce być takie jak jego przyjaciele
- Coraz częściej przestrzega różnych zasad
- Lubi śpiewać, tańczyć i odgrywać role
- Okazuje troskę i sympatię wobec innych
- Jest świadome swoje płci (społecznej)
- Potrafi rozpoznać, co jest prawdą, a co jest wymyślone
- Okazuje coraz więcej niezależności (np. może odwiedzić samodzielnie sąsiada [oczywiście obecność dorosłego jest nadal potrzebna])
- Czasami jest wymagające i chętne do współpracy z innymi

Dziecko w wieku 5 lat

Język/komunikacja:

- Mówi bardzo wyraźnie
- Opowiada proste historie pełnymi zdaniami
- Używa czasu przyszłego, np. „Babcia do nas przyjedzie”
- Wie jak się nazywa i zna swój adres zamieszkania

Dziecko w wieku 5 lat

Poznawanie (uczenie się, myślenie, rozwiązywanie problemów):

- Liczy do dziesięciu
- Potrafi narysować sylwetkę ludzką składającą się, z co najmniej 6 części ciała
- Potrafi pisać litery i liczby
- Przerysowuje trójkąty i inne kształty geometryczne
- Wie, do czego służą przedmioty codziennego użytku, np. pieniądze, jedzenie

Dziecko w wieku 5 lat

Ruch/rozwój fizyczny:

- Potrafi stać na jednej nodze przez 10 sekund lub dłużej
- Umie skakać i przeskakiwać przedmioty
- Umie koziółkować
- Używa widelca i łyżki, czasami noża stołowego
- Umie samodzielnie korzystać z toalety
- Kołysze się i wspina

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Dziecko w wieku 5 lat

Symptomy wskazujące na nieprawidłowości rozwojowe:

- Nie okazuje szerokiej gamy emocji
- Okazuje ekstremalne zachowania (nienaturalnie strachliwe, agresywne, nieśmiałe lub smutne)
- Nienaturalnie wycofane lub pasywne
- Dziecko łatwo się rozprasza, ma problemy ze skupieniem się nad jedną czynnością przez dłużej niż 5 minut)
- Nie odpowiada na kontakt z innymi, jeśli odpowiada to tylko pasywnie
- Nie odróżnia prawdy od fantazji
- Nie potrafi powiedzieć jak ma na imię i nazwisko
- Nie używa liczby mnogiej i czasu przeszłego
- Nie gra w większość gier i zabaw
- Nie rozmawia o codziennych czynnościach i doświadczeniach
- Nie rysuje obrazków
- Nie umie szczotkować zębów, myć i suszyć rąk, nie potrafi się rozebrać samodzielnie
- Zapomina raz przyswojone umiejętności

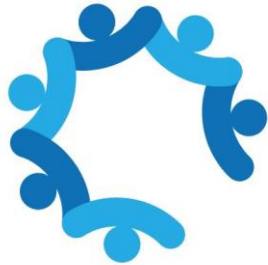
Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

SCWEW
KRAKÓW

2022

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

